

Parlamentul
Republicii Moldova

PP nr. 20
18.07.2018

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroului Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În temeiul art. 73 din Constituția Republicii Moldova și conform art. 47 din Regulamentul Parlamentului, se prezintă Parlamentului spre examinare, cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 108 din 27 mai 2016 cu privire la gazele naturale

Anexă:

1. Proiect de lege - 3 file;
2. Notă informativă - 2 file.

Deputat în Parlament:

A. Ciocan
V. Andreiuc

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	264
"18"	07 2018
Ora	

LEGE
pentru modificarea și completarea Legii nr. 108 din 27 mai 2016
cu privire la gazele naturale

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. Legea nr. 108/2016 privind gazele naturale se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 74,

după alineatul (1) se introduce un alineat nou, alineatul (1¹), în următoarea redacție:

„(1¹) Dreptul de folosință gratuită pe durata de exploatare a rețelelor de gaze naturale prevăzut la alin. (1), se constituie prin efectul prezentei legi, fără a fi necesară obținerea acordului statului sau a unităților administrativ-teritoriale, încheierea oricărui acte juridice sau îndeplinirea oricărui alte formalități. Dreptul de folosință constituit în temeiul prezentului alineat se exercită și este opozabil terților fără a fi necesară înscrierea acestuia în Registrul bunurilor imobile.”

La alineatul (2), cuvintele „cu acordul proprietarilor, în condițiile legii” se substituie cu cuvintele „în condițiile prezentei legi”.

La alineatul (2), la litera a) și la litera b), cuvintele „dreptul de uz (folosință)” se substituie cu cuvintele „dreptul de folosință”.

La alineatul (2), litera c), după cuvintele „sau aeriană a terenului” se introduc cuvintele „pentru construcția rețelelor și/sau”.

După alineatul (2) se introduce un alineat nou, alineatul (2¹), în următoarea redacție:

„(2¹) Drepturile de folosință și de servitute stabilite la alin. (2) se constituie în temeiul utilității publice, prin efectul prezentei legi, fără a fi necesară obținerea acordului proprietarilor terenurilor sau bunurilor respective, încheierea oricărui acte juridice sau îndeplinirea oricărui alte formalități, cu excepțiile stabilite la art. 75, alin. (1¹) și la art. 76, alin. (2²). Conținutul, și durata pe care se constituie drepturile de folosință și de servitute sunt prevăzute la art. 75 și art. 76 din prezenta lege. Drepturile respective se exercită și sunt opozabile terților fără a fi necesară înscrierea acestora în Registrul bunurilor imobile.”

Alineatul (4) se exclude.

Alineatul (6) se completează la sfârșit cu cuvintele „, în condițiile art. 76¹ din prezenta Lege.”.

După alineatul (6) se introduce un alineat nou, alineatul (7), în următoarea redacție:

„(7) Rețelele de gaze naturale se supun înregistrării de stat în Registrul obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară.”

2. La articolul 75,

În denumirea articolului, cuvintele „de uz (folosință)” se substituie cu cuvintele „de folosință”.

La alineatul (1), prima frază se expune în următoarea redacție:

„(1) Dreptul de folosință asupra terenului pentru executarea lucrărilor necesare de construcție, reabilitare sau modernizare a rețelelor de gaze naturale se stabilește în conformitate cu art. 74, alin. (2¹)”

și se întinde pe durata executării lucrărilor. La exercitarea dreptului menționat, operatorii de sistem, cu notificarea prealabilă a proprietarului terenului sau al imobilului, sunt în drept:

- a) să depoziteze materiale, echipamente, utilaje și instalații necesare executării lucrărilor;
- a¹) să desființeze culturi sau plantații ori alte amenajări existente ori numai să le restrângă, în măsura strict necesară, pentru executarea lucrărilor, în condițiile legii;
- b) să extragă materiale, să capteze apă, în condițiile legii;
- c) să instaleze utilaje și să lucreze cu acestea, să amplaseze birouri și locuințe pe șantier;
- d) să sisteze ori să restrângă activități ale proprietarului în măsura strict necesară executării lucrărilor menționate.

După alineatul (1) se introduce un alineat nou, alineatul (1¹), în următoarea redacție:

„(1¹) Prin derogare de la prevederile art. 74, alin. (2¹), în cazul în care lucrările de construcție a rețelelor de gaze naturale implică obținerea unei autorizații de construire sau unui act permisiv echivalent (în legătură cu construcția de rețele de gaze naturale sau porțiuni de rețele de gaze naturale noi, în legătură cu efectuarea lucrărilor de construcții capitale, etc.), dreptul de folosință asupra terenului sau bunului imobil pentru executarea lucrărilor de construcție se constituie cu acordul prealabil al proprietarului terenului sau al bunului imobil respectiv.”

La alineatul (2), cuvintele „Dreptul de uz (folosință)” se substituie cu cuvântul „Dreptul de folosință”.

La alineatul (3), în prima frază, cuvintele ”prin contract, încheiat cu proprietarul” se substituie cu cuvintele ” în conformitate cu art. 74, alin. (2¹)”, iar cuvintele ”de exploatare a rețelelor de gaze naturale” se înlocuiesc cu cuvintele ”existenței și, respectiv, exploatării”. În fraza a 2-a cuvintele ”cu acordul prealabil al proprietarului” se înlocuiesc cu cuvintele ”cu notificarea prealabilă a proprietarului”

3. La articolul 76,

Alineatul (2) se expune în următoarea redacție:

„(2) Servitutea se constituie în conformitate cu art. 74, alin. (2¹) și se întinde pe toată durata de construcție și/sau exploatare a rețelelor de gaze naturale.”

După alineatul (2) se introduce un alineat nou, alineatul (2¹), în următoarea redacție:

„(2¹) Prin derogare de la prevederile art. 74, alin. (2¹), în cazul în care lucrările de construcție a rețelelor de gaze naturale implică obținerea unei autorizații de construire sau unui act permisiv echivalent (în legătură cu construcția de rețele de gaze naturale sau porțiuni de rețele de gaze naturale noi, în legătură cu efectuarea lucrărilor de construcții capitale, etc.), dreptul de servitute asupra terenului sau bunului imobil pentru executarea lucrărilor de construcție se constituie cu acordul prealabil al proprietarului terenului sau bunului imobil respectiv.”

4. După articolul 76 se introduce un articol nou – articolul 76¹, în următoarea redacție:

„**Articolul 76¹.** Exercițarea drepturilor de folosință și servitute. Recuperarea prejudiciilor cauzate

(1) În scopul acordării de despăgubiri cuvenite aferente exercitării drepturilor de folosință și de servitute, descrise la art. 75 și 76 din prezenta Lege, operatorii de sistem încheie cu proprietarii terenurilor sau bunurilor afectate de exercitarea drepturilor de folosință și de servitute un contract-cadru. Operatorii de sistem sunt obligați să încheie contractul-cadru în termen de cel mult 30 de zile calendaristice de la înregistrarea cererii proprietarilor terenurilor sau bunurilor afectate.

(2) Contractul-cadru se elaborează în conformitate cu clauzele obligatorii elaborate și aprobate de Guvern și stabilește drepturile și obligațiile operatorului de sistem și ale proprietarului terenului sau bunului afectat în legătură cu exercitarea drepturilor de folosință și de servitute, descrise la art. 75 și 76

din prezenta Lege, inclusiv modalitatea de determinare a despăgubirilor pentru pagubele produse de către operatorii de sistem la exercitarea drepturilor respective.

(3) Despăgubirile pentru pagubele produse de către operatorii de sistem la exercitarea drepturilor de uz și de servitute, descrise la art. 75 și 76 din prezenta Lege, se stabilesc cu luarea în considerație a următoarelor criterii:

- a) suprafața de teren afectată în legătură cu efectuarea lucrărilor;
- b) valorile pentru producțiile estimate ale culturilor și plantațiilor afectate, precum și amenajările afectate de lucrări;
- c) valoarea de circulație a bunurilor imobile afectate.

(4) Cuantumul despăgubirii datorate în fiecare caz în parte se stabilește prin acordul părților sau, în cazul în care părțile nu ajung la un acord, de instanța de judecată.”

5. La articolul 78, alineatul (2), cuvintele „dreptul de uz” se substituie cu cuvintele „dreptul de folosință”.

6. La articolul 114, după alin. (24) se introduce două aliniate noi, alin. 25 și alin. 26, cu următorul cuprins:

„(25) Drepturile de uz (folosință) constituite în mod valabil, în conformitate cu art. 74 – 78 din prezenta Lege până la intrarea în vigoare a Legii nr. [ ] din [ ] 2018 pentru modificarea și completarea Legii cu privire la gazele naturale nr. 108 din 27 mai 2016, nu vor fi afectate de modificările operate și continuă să fie valabile în conformitate cu condițiile existente la momentul constituirii acestora.

(26) Modificările operate prin Legea nr. [ ] din [ ] 2018 pentru modificarea și completarea Legii cu privire la gazele naturale nr. 108 din 27 mai 2016 nu vor afecta prevederile Legii nr. 105 din 9 iunie 2017 privind declararea utilității publice pentru lucrările de interes național de construcție a conductei de transport gaze naturale pe direcția Ungheni – Chișinău.”.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 108 din 27 mai 2016 cu privire la gazele naturale

Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale reglementează, în capitolul X, regimul de folosire de către operatorii de sistem a terenurilor și bunurilor imobile ale terților în legătură cu construcția și exploatarea rețelelor de gaze naturale. Astfel, în conformitate cu art. 74, alin. (2) din Legea nr. 108/2016, asupra terenurilor și a altor bunuri proprietate privată, operatorii de sistem, cu acordul proprietarilor, în condițiile legii, pe durata lucrărilor de construcție, exploatare, întreținere, reabilitare, modernizare, inclusiv de rețehnologizare, a rețelelor de gaze naturale, beneficiază de următoarele drepturi:

a) dreptul de uz (folosință) asupra terenului pentru executarea lucrărilor necesare construcției, reabilitării sau modernizării rețelelor de gaze naturale;

b) dreptul de uz (folosință) asupra terenului pentru asigurarea funcționării normale a rețelelor de gaze naturale prin efectuarea reviziilor, a reparațiilor și a altor intervenții necesare pentru exploatarea și întreținerea rețelelor de gaze naturale;

c) servitutea de trecere subterană, de suprafață sau aeriană a terenului pentru executarea lucrărilor la locul de amplasare a rețelelor de gaze naturale cu ocazia intervenției în scopul reabilitării și al modernizării sau pentru desfășurarea lucrărilor de reparație, revizie sau a altor lucrări de exploatare și de întreținere, pentru înlăturarea consecințelor avariilor, precum și pentru accesul la locul lor de amplasare a rețelelor;

d) dreptul de a cere restrângerea sau sistarea unor activități care ar pune în pericol viața și sănătatea persoanelor, bunurile sau anumite activități;

e) dreptul de acces la terenul unde se află rețelele de gaze naturale.

În practică, însă, este dificil de obținut acordul proprietarilor în toate situațiile când e nevoie de acces pe terenul lor pentru efectuarea lucrărilor de construcție, de reabilitare sau de modernizare a rețelelor de gaze naturale, inclusiv pentru că proprietarii terenurilor sunt greu de găsit.

Acest fapt face dificilă realizarea de către operatorii de sistem a obligațiilor ce le revin în legătură cu realizarea obligației de exploatare și întreținere a rețelelor de gaze naturale, fapt care poate afecta calitatea prestării serviciilor de transport și de distribuție și chiar poate duce la explozii sau scurgeri de gaze naturale.

În context, autorii prezentului Proiect propun instituirea dreptului de uz (folosință) și de servitute legale, asupra terenurilor aflate în proprietatea terților, pentru exploatarea și întreținerea rețelelor de gaze naturale, prin efectuarea reviziilor, a reparațiilor și a altor intervenții necesare, în scopul asigurării funcționării lor normale.

Totodată, întrucât Legea în vigoare nu reglementează condițiile de plată de către operatorii de sistem a despăgubirilor pentru prejudiciile cauzate proprietarilor terenurilor, propunem completarea Secțiunii X, cu un articol nou, articolul 76¹, care să oblige operatorii de sistem să încheie cu proprietarii terenurilor sau bunurilor afectate de exercitarea drepturilor de folosință și de servitute un contract-cadru. Operatorii de sistem urmează să încheie contractul-cadru în termen de cel mult 30 de zile calendaristice de la înregistrarea cererii proprietarilor terenurilor sau bunurilor afectate. Contractul-cadru urmează să fie elaborat în conformitate cu clauzele obligatorii elaborate și aprobate de Guvern și urmează să stabilească drepturile și obligațiile operatorului de sistem și ale proprietarului terenului sau bunului afectat în legătură cu exercitarea drepturilor de folosință și de servitute, inclusiv modalitatea de

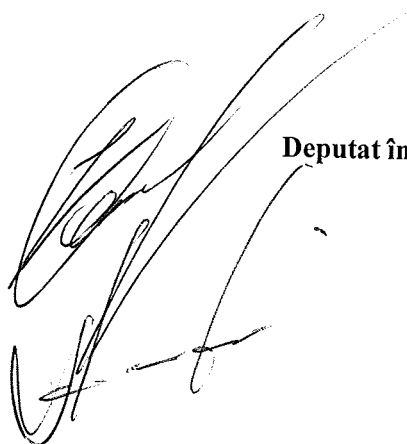
determinare a despăgubirilor pentru pagubele produse de către operatorii de sistem la exercitarea drepturilor respective.

De asemenea, propunem introducerea în Lege a criteriilor de care trebuie să se țină cont la stabilirea despăgubirilor pentru pagubele produse de către operatorii de sistem la exercitarea drepturilor de uz și de servitute și anume de

- a) suprafața terenului afectat în legătură cu efectuarea lucrărilor;
- b) valorile pentru producțiile estimate ale culturilor și plantațiilor afectate, precum și amenajările afectate de lucrări;
- c) valoarea de piață a bunurilor imobile afectate.

Cu excepția situațiilor de avarii, operatorii de sistem urmează să notifice în prealabil proprietarii terenurilor cu privire la necesitatea de a exercita dreptul de folosință sau de servitute asupra terenului menționând lucrările pe care urmează să le efectueze și durata de timp necesară. Concomitent, de comun acord cu proprietarul, operatorii de sistem pot determina cuantumul despăgubirii datorate în cazul eventualei prejudicieri a proprietarului terenului la efectuarea lucrărilor de reparație, revizie sau a altor lucrări de exploatare și de întreținere a rețelelor de gaze naturale.

Este de menționat și faptul că în cazul în care lucrările de construcție a rețelelor de gaze naturale implică obținerea unei autorizații de construire sau unui act permisiv echivalent (în legătură cu construcția de rețele de gaze naturale sau porțiuni de rețele de gaze naturale noi, în legătură cu efectuarea lucrărilor de construcții capitale, etc.), dreptul de folosință și de servitute asupra terenului sau bunului imobil pentru executarea lucrărilor de construcție urmează a fi obținut doar cu acordul prealabil al proprietarului terenului sau bunului imobil respectiv.

Deputat în Parlament